

התמודדות עם מזג האוויר המקצין

כללי אצבע לקהילות מקומיות

אפריל 2026

המסמך הזה מיועד לפעילים ופעילות בהתארגנויות קהילתיות ובארגוני חברה אזרחית. הוא עוסק במזג האוויר הקיצוני שמשפיע על כולנו, ובתפקיד המשמעותי של קהילות מקומיות בהתמודדות איתו. בחלק הראשון, מוסבר מדוע שינויי מזג האוויר פוגעים קשה יותר באוכלוסיות מסוימות, ומי נמצא בסיכון גבוה במיוחד. בהמשך, מוצעות פעולות מעשיות שאפשר ליישם במרחבים קהילתיים ואפילו בבתי פרטיים, כדי להתכונן טוב יותר לאירועי מזג אוויר קיצוניים. לסיום, מוסברים תפקידי הרשויות המקומיות בהתמודדות עם האתגרים, כיצד אפשר לוודא שהן ממלאות את חלקן, ואיך הקהילות עצמן יכולות לפעול לשיפור המצב.

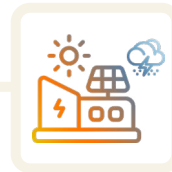
מה כולל המסמך?

מונחון וקישורים
לקריאה נוספת

פעולות בזירה
המקומית

איך להתאים את
המבנה הקהילתי והבית
למזג האוויר המקצין?

מבוא - מזג האוויר
המקצין, אי-שוויון
וחוסן אקלימי לכולם

Co-funded by
the European Union

This document was co-funded by the European Union. Its content is the sole responsibility of The Heschel Center for Sustainability, and does not necessarily reflect the views of the European Union.

מבוא - מזג האוויר המקצין, אי-שוויון וחוסן אקלימי לכולם

מזג האוויר בישראל נעשה חם, יבש וקיצוני יותר. בקיץ, ישנם יותר ויותר ימים של עומס חום כבד, וגלי חום שנמשכים מספר ימים רצופים, ללא הקלה גם בשעות הלילה. בחורף, גלי הקור מקצינים, ויש יותר אירועים של גשם חזק, עם כמויות גדולות היורדות בזמן קצר ועלולות לגרום להצפות ולשטפונות. אירועים כאלו עלולים לפגוע בבריאות, בשגרת החיים ובתשתיות.

מזג האוויר המקצין משפיע על כולנו – אבל יש אוכלוסיות בהן פגיעתו קשה יותר:

- | הרגישים -** תינוקות ופעוטות, קשישים, נשים בהריון, חולים כרוניים ואנשים עם מוגבלות – הנתונים בסיכון גבוה יותר עקב מצבם הבריאותי או החברתי.
- | החשופים -** אנשים המתגוררים בשכונות עם מבנים ללא בידוד טוב, או ללא צל מספק; אנשים המתגוררים באזורים המועדים להצפות; ואנשים העובדים שעות רבות בשמש ובגשם – בבנייה, בחקלאות, בשליחויות, בתשתיות ועוד.
- | מחוסרי האמצעים, התמיכה והידע -** אנשים המתגוררים בדירות שחום וקור חודרים אליהן בקלות, ללא גישה לפתרונות קירור או חימום יעילים, ללא רשת תמיכה משפחתית או קהילתית, ללא מידע נגיש, או בלי יכולת להשפיע על שינויים בסביבתם. לעיתים קרובות, אנשים אלה משתייכים לכמה קבוצות פגיעות ולכן נמצאים בסכנה גבוהה יותר לפגיעה.

אי־שוויון חברתי וכלכלי משפיע על כל אלה: מזג אוויר קיצוני פוגע יותר במי שחיים בעוני ממושך, הסובלים מאי־שוויון בגישה לשירותי בריאות, מפערים בהשקעות בתשתיות, ומחוסר נגישות לאספקת חשמל אמינה (עוני באנרגיה)*. כך, משבר האקלים פועל כ"מכפיל סיכונים": מי שפגיעים היום יהיו פגיעים עוד יותר בעתיד.

כדי להתמודד עם מזג האוויר המקצין, נדרשת נקודת מבט מערכתית – המשלבת צעדים להגנה על תושבים בטווח המיידי, עם פעולות למען עתיד בטוח יותר. הפחתת פליטות וצמצום התלות בדלקים פוסיליים (נפט, פחם וגז) הן צעדים שחייבים להיעשות כבר היום, כדי להתמודד עם משבר האקלים בטווח הארוך. בהקשר זה, המעבר לאנרגיה מתחדשת הוא מטרה מרכזית שמהווה הזדמנות לבנות חוסן אנרגטי שיאפשר התמודדות טובה יותר עם מצבי קיצון. יש להבטיח הוגנות בתחום זה – כך שכולם יוכלו ליהנות מהיתרונות של אנרגיה נקייה וזמינה במחיר נגיש. במקביל, יש לנקוט צעדי היערכות להגנה על מי שסובלים מהשפעות מזג האוויר המקצין כבר היום.

במטרה להתמודד עם משבר האקלים על כל נגזרותיו, חשוב לפעול בהתאם לשני עקרונות:
צדק חברתי - חלוקה הוגנת של משאבים, שותפות אמיתית של תושבות ותושבים, והתאמת פתרונות לצרכים מגוונים.

ראייה מערכתית - תיאום בין כל הרמות - מהפרט דרך הקהילה והרשות המקומית, ועד למדיניות הארצית, בכל הנושאים הרלוונטיים: אנרגיה, דיור, בריאות, תכנון, קהילה ועוד.

הקהילות שבהן אנו פועלים יכולות לשחק תפקיד משמעותי ביצירת פתרונות להתמודדות והיערכות עם המשבר, בשגרה ובחירום. הן יכולות להפעיל לחץ על מקבלי ההחלטות, כדי שאלה יבחרו מדיניות מתאימה לצמצום המשבר ולהתמודדות עם מזג האוויר המקצין. גם ברשויות שבהן כבר יש תוכניות היערכות רשותיות, יש לקהילות תפקיד חשוב, בהוצאה של הכוונות והתוכניות מן הכוח אל הפועל. בלי דחיפה וקידום מצד הקהילות, תוכניות האקלים הרשותיות יישארו על הנייר, והתושבים יוותרו חשופים לפגיעה.

בחלק זה מפורטת רשימת פתרונות לאתגרים המתעצמים במזג האוויר המקצין, אותם ניתן ליישם בהתארגנות קהילתית, עם או בלי סיוע של הרשות המקומית.

פתרונות פשוטים לשיפור האיטום - במבנה קהילתי (וגם בבית):

איטום טוב של הפתחים ימנע מעבר של אוויר קר או חם בין פנים וחוץ המבנה.

איטום חריצים סביב החלון והדלת - לשיפור יעילות המיזוג/חימום. חשוב לסגור חריצים ומרווחים בין החלון למשקוף, בין המשקוף לקיר, בין סף החלון לחלון עצמו וסביב הדלת הראשית - כדי שהאוויר הממוזג יישאר בחדר. אם החריצים רחבים, ניתן לאטום אותם בעזרת סרט איטום. בחלונות עם תריסי גלילה, כדאי לפתוח את ארגז התריס ולבדוק אם מודבקת בו שכבה של קלקר לצורך בידוד. אם אין בידוד בארגז, ניתן לחתוך קלקר בגודל מתאים ולהדביקו בגב המכסה (יש לוודא שהדבר לא מפריע לגלילת התריס).

פתרונות פשוטים להקלת חום - במבנה קהילתי (וגם בבית):

בזמן עומס חום כדאי לשהות במקומות ממוזגים. הפתרונות הבאים יעזרו לשפר את יעילות המיזוג, וגם להתמודד עם עומס חום בהיעדר אפשרות להשתמש במיזוג:

חסימת חלונות הפונים אל אור השמש - כך שקרני שמש ישירות לא יעלו את הטמפרטורה בחדר. לקראת השעות החמות - מומלץ להגיף תריסים חיצוניים ו/או וילונות. אם אין תריסים, ניתן לחסום את קרני השמש בעזרת אביזרים כמו שמיכה, מגבת, מגן שמש לרכב, לוח קלקר, קרטון או סדין רטוב. חשוב למקם את שכבת החסימה הזו בצמוד לחלון. כדאי להעדיף חומרים אטומים לאור, ואם אפשר בצבעים בהירים, או אפילו כאלה שיחזירו את אור השמש החוצה.

אפשרות נוספת היא להדביק על החלון מדבקות ייעודיות לסינון קרינת שמש.

פתיחת חלונות בשעות הלילה הקרירות יותר - לאורור החדר. חשוב לפתוח חלונות גם כדי להכניס לחדר מעט קרירות לקראת הבוקר, וגם לצורך רענון האוויר.

איך להתאים
את המבנה
הקהילתי
והבית למזג
האוויר
המקצין?

צביעת גג הבניין בלבן - במטרה להפחית את ספיגת הקרינה. שימוש בצבע לבן ייעודי לגגות מפחית את כמות החום הנספגת במבנה, ומחזיר חלק מקרני השמש. כך, הדירות בקומה שמתחת לגג מתחממות פחות.

היערכות מראש לימים של עומס חום כבד:

- התקנת מאווררי תקרה, והצטיידות במאווררים נוספים על פי הצורך.
- שמירת בקבוקי מים במקרר וקרח בכמויות גדולות במקפיא.
- הכנת "צעיפי קירור" - שרוולי בד עם כיסים בהם שמים כדורים סופחי מים. אפשר להשתמש בהם כשיוצאים מהבית, או אפילו בישיבה מול המאוורר.
- תכנון מראש של היציאות מהבית - הגבלת היציאה מהבית לשעות חמות פחות - בבוקר המוקדם או בערב, והעדפה של מקומות ממוזגים או מאווררים מאוד.

בזמן עומס חום כבד:

הקפדה על שהות במקומות מוצלים וקרירים ועל שתייה מרובה, עדיף קרירה. רחצה במים, בדגש על הראש והצוואר; שטיפת רצפות; הפעלת מאוורר והנחת קערה של מים קרים או קרח מולו; במידת האפשר - שהייה בקרבה לרצפה, הקרירה יותר. שילוב של מאוורר תקרה ומזגן יכול לספק הקלה משמעותית בחום, תוך חיסכון בחשמל.

פתרונות פשוטים להתמודדות עם מזג אוויר סוער במבנה קהילתי (וגם בבית):

לקראת החורף יש להתכונן בעיקר לאירועי קור ולסכנה של הצפות, עקב גשמים חזקים שיורדים בזמן קצר. אירועי קיצון חורפיים אחרים (כמו שלג) רלוונטיים באזורים מסוימים בלבד, והמסמך הזה לא ידון בהם.

היערכות מראש למזג אוויר סוער:

- מומלץ לדאוג לציוד מתאים בבית ובמרכזים הקהילתיים: מים, מזון, תיק עזרה ראשונה, פנס או תאורת חירום, רדיו, סוללות ומטענים ניידים, שמיכות ובגדים חמים.
- חשוב לוודא שזרימת מי הנגר בסביבת הבניין תהיה חופשית - לנקות מרזבים וגגות, לפתוח ניקוזים בחצרות פרטיות, לוודא שניקוז הגגות לא מחובר למערכת הביוב, לוודא שפתחי ניקוז סמוכים בכביש נקיים, ולהתריע בפני הרשות המקומית על פתחי ניקוז חסומים.
- להיערך לצמצום יציאה מהבית בזמן סערה, למניעת הירטבות וחשיפה לקור, במיוחד אם יש סכנת הצפות.
- כדאי להצטייד בבקבוקים חמים. בקבוק חם בשילוב עם שמיכות הוא אמצעי חימום יעיל, זול ורב-פעמי, בו אפשר להשתמש גם בהפסקת חשמל. מומלץ גם לשימוש ביתי וגם כציוד במחסן הארגוני (חשוב מאוד להקפיד שהבקבוק החם סגור היטב ולא דולף).

בזמן מזג אוויר סוער:

- יש להקפיד על שימוש חסכוני במים ובחשמל, ולהימנע ככל הניתן מהפעלת מכשירים חשמליים רבים בו זמנית, במטרה למנוע עומס על הרשת.
- בתוך הבית, כדאי להעדיף שהייה בחללים קטנים, שקל יותר לחמם. אין צורך לחמם את כל הבית, אלא רק החללים ששוהים בהם, וכמובן לא להשאיר אמצעי חימום דולקים (מזגן, תנורי סלילה, תנורי חימום המופעלים על גז וכד') אם אין איש בחדר.
- לאחר חשיפה לקור - שתייה חמה, מקלחת חמה ובגדים יבשים יעזרו לגוף לווסת מחדש את הטמפרטורה (ראו הנחיות משרד הבריאות בנושא ברשימת הלינקים לקריאה נוספת).

פעולות בזירה המקומית

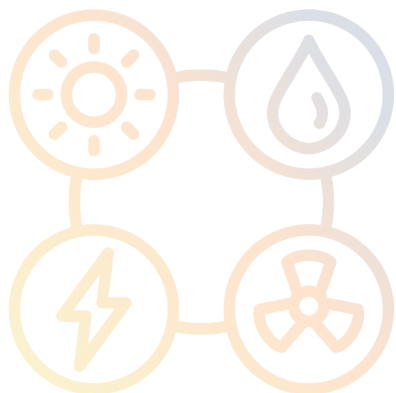
במקביל לפעולות ברמת הפרט והקהילה, נדרשות גם פעולות ברמת הרשות המקומית - זירה מרכזית להתמודדות עם משבר האקלים והשפעות מזג האוויר המקצין. גם לארגונים, קהילות ופעילים מקומיים - במיוחד אלה העובדים עם אוכלוסיות פגיעות - יש תפקיד משמעותי בעיצוב פתרונות, בשני ערוצי פעולה מרכזיים:

היערכות למזג אוויר קיצוני - צעדים המאפשרים לכלל התושבות והתושבים, ובמיוחד לקבוצות פגיעות, להתמודד עם מזג אוויר קיצוני: משיפור הצללה, דרך היערכות למניעת הצפות, ועד הסברה והיערכות למצבי חירום.

קידום אנרגיה מתחדשת וחוסן אנרגטי - היכולת להבטיח אספקת חשמל רציפה, ללא פליטת מזהמים - בשגרה ובחירום - כדי לשמור על בריאות ובטיחות התושבות והתושבים, כמו גם על תפקוד התשתיות החיוניות. התייעלות באנרגיה והנגשת אנרגיה ממקורות מתחדשים מאפשרות ליותר ויותר אנשים להפחית את עלויות החשמל, ליהנות מנוחות תרמית גבוהה יותר בבית ובמוסדות ציבור, ובחלק מהמקרים, גם לשפר את הביטחון האנרגטי.

מהלכים בשני הערוצים האלה צריכים לאפשר לכלל האוכלוסייה להתמודד עם מזג האוויר המקצין וליהנות מחוסן אנרגטי, בדגש מיוחד על מי שחיים בעוני באנרגיה - כלומר, אין להם נגישות, כלכלית או אחרת, לאספקת חשמל רציפה ובטוחה עבור כל הצרכים הבסיסיים: בישול, תאורה, חימום, קירור ועוד.

הטבלה הבאה מציעה שאלות למיפוי מצב קיים, דרישות שניתן להציב בפני הרשות המקומית, ורעיונות לפעולה קהילתית משלימה:

תחום	שאלות לבדיקה מול הרשות המקומית	דרישה אפשרית מהרשות המקומית	הצעות לפעולות קהילתיות משלימות
הכנה של הרשות המקומית לשגרת מזג אוויר מקצין	האם קיימת ברשות תוכנית היערכות לשינויי אקלים* (תוכנית אדפטציה)? [ניתן לבדוק זאת בפורטל תוכניות ההיערכות]	אם אין לרשות תוכנית היערכות - דרישה לכתיבת תוכנית רשותית. אם יש תוכנית היערכות - לעמוד בקשר עם האחראי/ת על יישומה או עם ועדת המעקב, ולוודא שהפעולות בתוכניות מתוקצבות וממומשות.	
	האם קיימת ברשות תוכנית להפחתת פליטות ולמעבר לאנרגיה מקיימת* (מיטיגציה)? האם מותקנות מערכות סולאריות על גגות מבני ציבור בתחומי הרשות?	אם אין לרשות תוכנית אנרגיה מקיימת - דרישה לכתיבת תוכנית רשותית באמצעות תוכנית "המאיץ" של משרד האנרגיה, או בעזרת תקציב מיוחד שיוקצה לכך. אם יש תוכנית - לעמוד בקשר עם האחראי/ת על יישומה או עם ועדת המעקב, ולוודא שהפעולות בתוכניות מתוקצבות וממומשות.	
	האם קיימת מדיניות עירונית לעידוד התקנת מערכות סולאריות במבני מגורים (כולל מערכות אגירה*)?	פניה לחברה הכלכלית של הרשות, לאגפי איכות סביבה וקיימות או לאגפי קהילה, בבקשה שיובילו מדיניות ממוקדת לעידוד התקנת מערכות סולאריות במבני מגורים.	ניתן להיעזר בתחום קיימות מקומית ב"מרכז השל" לגיבוש מדיניות רשותית, ובמיזם "שמש לכולם" כדי לסייע בחשיפת תושבים לנושא או לארגן קבוצות רכישה של מערכות סולאריות בבתי פרטיים ובבנייני מגורים.
	באילו אזורים במרחב הציבורי חסר צל?	דרישה מהרשות לערוך מפיץ צל אפקטיבי (לאורך מדרכות, בקרבת מוסדות ציבור וכדומה), לבנות תוכנית בנושא ולבצע אותה.	פעילות עם תושבים לנטיעת עצי צל בגבול החצר הפרטית והאזור הציבורי. מומלץ להיעזר במידע ובמומחים של "דור צל" .

תחום	שאלות לבדיקה מול הרשות המקומית	דרישה אפשרית מהרשות המקומית	הצעות לפעולות קהילתיות משלימות
הכנה של הרשות המקומית לאירועי מזג אוויר קיצוני	באילו מרחבים ממוזגים מוצעת פעילות לתושבים בימים של מזג אוויר קיצוני? היכן חסרים מרחבים כאלו?	דרישה מהרשות לקיים פעילויות לתושבים במרחבים ממוזגים בעת מזג אוויר קיצוני.	יצירת שיתוף פעולה עם הרשות המקומית לקיום פעילות ייעודית במרכזים ממוזגים של הרשות. הזמנת תושבים לפעילות במרחב ממוזג, במרכזים קהילתיים בעת מזג אוויר קיצוני.
	האם קיימים ברשות מרכזי חוסן אנרגטי* בהם יש אספקת חשמל גם בזמן הפסקת חשמל?	דרישה להתאים מבני ציבור ל"מרכזי חוסן אנרגטי" כחלק מתוכנית האנרגיה או כחלק מתוכנית לשעת חירום. מרכזים אלו יכולים לקלוט תושבים ולסייע להם להתמודד עם הפסקות חשמל ממושכות.	
	האם יש ברשות מערך הסברה לעדכון התושבים לקראת אירועי מזג אוויר קיצוני ובמהלכם (אפליקציה, הודעות SMS)?	דרישה מהרשות לייצר נוהל ומערך הפצה לעדכון והנחיית התושבים לקראת אירועי מזג אוויר קיצוני ובמהלכם.	

תחום	שאלות לבדיקה מול הרשות המקומית	דרישה אפשרית מהרשות המקומית	הצעות לפעולות קהילתיות משלימות
אוכלוסיות פגיעות	האם עדכון התושבים לקראת אירועי מזג אוויר קיצוני ובמהלכם מונגש למגוון אוכלוסיות, ובפרט לאוכלוסיות פגיעות (שפתית, טכנולוגית)?	דרישה מהרשות להנגיש את המידע באופן מותאם לאוכלוסיות פגיעות בעיר, בהתאם למיפוי מתוכנית ההיערכות העירונית לשינויי אקלים (בהתחשב בשיקולים כמו גיל, מצב בריאות, נגישות לטכנולוגיה וכו').	שיתוף פעולה עם מוסדות דת, ועדי שכונות, מתנ"סים ומשפיענים מקומיים להנגשת המידע לציבור בכלל ולאוכלוסיות פגיעות בפרט.
	האם יש ברשות מנגנונים לסיוע לאוכלוסיות פגיעות בזמן מזג אוויר קיצוני? (למשל קווי סיוע, סיירות מתנדבים, מרחבים מוגנים מחום ומזג אוויר סוער).	דרישה מהרשות ליצור נוהל קבוע לתמיכה באוכלוסיות פגיעות בעת אירועי מזג אוויר קיצוניים.	הקמת רשת תמיכה בשכונה או בבניין המגורים, לזיהוי אוכלוסיות פגיעות ותמיכה בזמן מזג אוויר קיצוני. הקמת מערך טלפנות לקראת אירועי מזג אוויר קיצוני ובמהלכם כדי לשמור על קשר עם אוכלוסיות פגיעות ולבדוק אם נדרשת להן עזרה מיוחדת. פתיחת גמ"ח או ספריית השאלה של מאווררים/ מזגנים ניידים/ רדיאטורים/ שמיכות/ תרמוסים ובקבוקים חמים.

מדיניות ארצית

כדי לקדם התמודדות נכונה והוגנת עם מזג האוויר המקצין נדרשים שינויי מדיניות ברמה הארצית. כיום מקודמים מהלכים בנושא (למשל בתחום ההצללה), וכדי להיערך בצורה מלאה יש לקדם מדיניות ייעודית בתחום מול מגוון גורמים ממשלתיים, כגון משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה, משרד האנרגיה והתשתיות, משרד הרווחה, המל"ל ועוד. פירוט נוסף בנושא חורג מתחומו של הנייר הזה.

לסיכום

לפעילים בהתארגנויות מקומיות וקהילתיות וכן בארגוני חברה אזרחית יש תפקיד חיוני בהתמודדות עם השפעות משבר האקלים. לקראת העלייה הצפויה בטמפרטורות, וכן בכמות ובתכיפות של אירועי מזג אוויר קיצוני, חשוב להבין ולזכור את ההקשר של המשבר הרחב שבתוכו אנחנו פועלים, כמו גם את חשיבותם של עקרונות הצדק החברתי והראייה המערכתית.

כללי האצבע במסמך הזה נועדו לסמן כיווני פעולה אפשריים גם ברמת הקהילה, וגם ברמת שינויי המדיניות הנדרשים ברשות המקומית. אנא ראו בכך גם הזמנה לשתף אותנו, וזה את זו, בניסיון שכבר צברתם בנושא - זהו תחום ידע שיכול לצמוח ולהתפתח "מלמטה למעלה", ולהסתייע בפיזור הגיאוגרפי הרחב ובניסיון הרב שהקבוצות והארגונים שלכם כבר צברו בעבודה עם קהילות מגוונות ועם רשויות מקומיות.

* עוני באנרגיה (Energy Poverty)

חוסר יכולת של משק בית להבטיח אספקה רציפה ובטיחותית של אנרגיה לכלל הצרכים הבסיסיים שלו, ובהם תאורה, חימום וקירור, בישול, כביסה והפעלת מכשירי חשמל חיוניים כגון מקרר או מטענים לטלפון הסלולרי. [לקריאה נוספת על עוני באנרגיה.](#)

* נוהל חום

הנחיות תפעוליות של הרשות המקומית או גורמי החירום העירוניים למקרה של גל חום – כולל הפעלת צוותים, תקשורת עם הציבור, פתיחת מרחבים מצננים ותיאום עם שירותי רווחה ובריאות.

* תוכנית היערכות לשינוי אקלים

תוכנית פעולה לטווח הקצר והבינוני, הממפה את הרגישויות ברשות המקומית להשלכות שינויי האקלים וממקדת את מאמצי הרשות בערוצי הפעולה הרלוונטים ביותר. התוכנית מובלת על ידי הרשויות המקומיות, בתמיכת המשרד להגנת הסביבה.

* תוכנית להפחתת פליטות ולמעבר לאנרגיה מקיימת

תוכנית פעולה לטווח הקרוב והבינוני להפחתת פליטות גזי חממה ולמעבר לאנרגיה מקיימת ברשות המקומית, בתמיכת משרד האנרגיה והתשתיות. המשרד מסייע לרשויות במימון ובכתיבת התוכנית, במסגרת תוכנית "המאיץ".

* מערכת סולארית (פוטו-וולטאית) ומתקן אגירה

מורכבת מפאנלים סולאריים שמייצרים חשמל בשעות היום, לצד ממיר ומצברים (סוללות) ששומרים את החשמל לשימוש גם בלילה או בעת הפסקת חשמל.

* מרכז חוסן אנרגטי

מבנה ציבורי (כמו מתג"ס או בית ספר) שיכול לפעול במצב חירום, גם אם יש הפסקת חשמל – בזכות מערכת ייצור אנרגיה עצמאית, כגון גנרטור או אגירה עם/בלי מערכת סולארית.

קישורים לקריאה נוספת

[הסבר של משרד הבריאות על גלי חום, עומסי חום, מפות פגיעות.](#)

[הנחיות משרד הבריאות - מניעת פגיעות קור.](#)

[אזהרות מזג אוויר באתר השירות המטאורולוגי.](#)

[מה בוער - מאגר ידע וכלים להתמודדות עם חום. גאספ ע"י אקלימא עבור רשויות מקומיות.](#)

[מדריך של עיריית ת"א-יפו לתושב/ת - בנושא היערכות למזג אוויר קיצוני ולשינויי אקלים.](#)

[מפה ארצית של סיכונים אקלימיים שנבנתה ע"י המשרד להגנת הסביבה.](#)

[מיפוי נתוני צמחייה ומדד כיסוי צמרות ברחובות בישראל.](#)

[המלצות פרויקט FIESTA של האיחוד האירופי לחסכון אנרגיה בבתים.](#)

[רשימת ציוד לעת חירום במרכזי קירור קהילתיים - אפשר להיעזר במסמך של הצלב האדום \(ע"מ 14\).](#)